

PROGRAM WYCHOWAWCZO - PROFILAKTYCZNY

Ognisko Pracy Pozaszkolnej w Radlinie

Podstawa prawna:

- [Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe \(Dz.U. z 2017 r. poz. 59\) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78, art. 98-99.](#)
- [Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii \(Dz.U. poz. 1249\).](#)

I. Wprowadzenie do programu

Zgodnie z art. 26 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r. poz.59) Ognisko Pracy Pozaszkolnej od 1 września 2017 roku realizuje program wychowawczo-profilaktyczny obejmujący:

1. treści i działania o charakterze wychowawczym skierowane do wychowanków,
2. treści i działania o charakterze profilaktycznym dostosowane do potrzeb rozwojowych wychowanków, przygotowane w oparciu o przeprowadzoną diagnozę potrzeb i problemów, występujących w społeczności lokalnej, skierowane do wychowanków, nauczycieli i rodziców.

Zadania wychowawcze i profilaktyczne Ogniska są podporządkowane nadrzędnemu celowi, jakim jest wszechstronny rozwój wychowanka w wymiarze emocjonalnym, społecznym, kulturalnym, moralnym, ekologicznym, zdrowotnym i intelektualnym. Ognisko, jako środowisko wychowawcze wspomaga dziecko we wszechstronnym rozwoju, kształtuje jego postawy, niweluje deficyty oraz zapobiega zagrożeniom środowiskowym i cywilizacyjnym.

I. Diagnoza potrzeb i problemów występujących w społeczności lokalnej

Program wychowawczo – profilaktyczny powstał w oparciu o informacje dotyczące oferty kulturalno – oświatowej miasta Radlina oraz diagnozę środowiskową będącą wynikiem wieloletnich obserwacji nauczycieli, rozmów z wychowankami i rodzicami, a także danych statystycznych dotyczących poziomu zatrudnienia, bezrobocia i zjawisk patologicznych występujących na terenie miasta. W działaniach

wychowawczo – profilaktycznych Ognisko uwzględnia specyficzną strukturę społeczną górniczego miasteczka, istniejące na jego terenie zagrożenia, jak: ryzyko niedostosowania i wykluczenia społecznego, bezrobocie i bieda, przestępczość, agresja w przestrzeni publicznej, przemoc w rodzinie, uzależnienia od substancji zmieniających świadomość czy Internet.

Ognisko jest placówką o zasięgu powiatowym. Funkcjonuje na terenie kilkunastotysięcznego miasta Radlina, dysponującego infrastrukturą przyjazną dzieciom i młodzieży w postaci sieci szkół, przedszkoli, placówek wsparcia dziennego, centrów kultury i sportu, jak: Miejski Ośrodek Kultury, Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji, Miejska Biblioteka Publiczna; a także stowarzyszeń i klubów. Ognisko, jako placówka oświatowo – wychowawcza wpisuje się w działalność systemową miasta oferując zwyczajowe koła artystyczne (plastyczne, taneczne, teatralne), ale także uzupełniając tę ofertę zajęciami mniej popularnymi i o mniejszej dostępności jak: wokalne, gitarowe, perkusyjne, ceramiczne, gimnastyczne, twórczego rozwoju, czy koło regionalne - związane z kulturą Śląska.

Wychowankami Ogniska są dzieci i młodzież w **wieku 5 – 16 lat** z terenu powiatu wodzisławskiego. Pochodzą z rodzin o różnym statusie społecznym i materialnym. Powoduje to zróżnicowane możliwości dostępu do oferty kulturalno – oświatowej miasta z uwagi na miejsce zamieszkania (odległe domy jednorodzinne); godziny pracy rodziców i ich ograniczoną dyspozycyjność; posiadanie środka lokomocji (samochodu, by dowieźć dziecko na zajęcia); wielodzietność i samotne rodzicielstwo, utrudniające organizację życia społecznego i kulturalnego całej rodziny itd.

Ognisko, biorąc pod uwagę te czynniki spełnia warunki placówki przyjaznej rodzinie:

- oferta placówki jest bezpłatna, a więc dostępna dla każdego małego mieszkańca,
- zajęcia zasadniczo realizowane są na terenie miejscowych szkół (tj. w miejscu, które dziecko zna i do którego potrafi dotrzeć samodzielnie),
- harmonogram zajęć ogniska omawiany jest na początku roku szkolnego z rodzicami dzieci i jest dostosowany do planów lekcji szkół,
- poszczególne zajęcia nie kolidują ze sobą, dzięki czemu dziecko może być uczestnikiem więcej, niż jednego koła zainteresowań,
- materiały do zajęć zapewnia placówka,
- w okresie wolnym od zajęć szkolnych (wakacje, ferie) placówka proponuje wychowankom atrakcyjną ofertę specjalną.

II. Misja Ogniska

Ognisko Pracy Pozaszkolnej jest placówką wychowania pozaszkolnego, która przez organizację szerokiej gamy zajęć oferuje wychowankom możliwość atrakcyjnego i aktywnego spędzenia wolnego czasu, rozwijania pasji i zainteresowań, przyczyniając się do zapobiegania patologiom społecznym. Zapewnia wychowankom rozwój w sferze umysłowej, moralnej, emocjonalnej w zgodzie z potrzebami i możliwościami psychofizycznymi, w warunkach poszanowania ich godności oraz wolności światopoglądowej i wyznaniowej. Przygotowuje podopiecznych do świadomego udziału w kulturze.

III. Wizja Ogniska

Tworzymy przyjazną placówkę, w której stwarzamy podopiecznym warunki do pełnego rozwoju. Nasz cel chcemy osiągać krok po kroku, dbając o indywidualność i poczucie bezpieczeństwa. W naszej

pracy kierujemy się odpowiedzialnością za siebie i innych, wrażliwością na piękno i stałą troską o wewnętrzny rozwój każdego z nas. Wyróżnia nas konsekwencja, pracowitość i profesjonalizm oraz otwartość na nowe doświadczenia.

IV. Zadania placówki:

1. Stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju dziecka.
2. Rozwijanie zainteresowań, talentów i pasji wychowanków.
3. Pogłębianie i poszerzanie wiedzy wykraczającej poza szkolne programy nauczania.
4. Organizowanie festiwali, przeglądów, konkursów oraz różnorodnych form aktywności.
5. Kształtowanie tożsamości społecznej, narodowej oraz szacunku do dziedzictwa kulturowego.
6. Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.
7. Promowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
8. Zapobieganie dysfunkcjom i patologiom społecznym.
9. Zapewnianie wychowankom i ich rodzinom wsparcia w rozwiązywaniu trudności życiowych.
10. Wypracowanie atrakcyjnych i najbardziej pożądanых formy pracy pozaszkolnej wynikających z potrzeb środowiska.

VI. Rola nauczyciela

1. Integrowanie dzieci i dbałość o przyjazną atmosferę w grupie, gwarantującą uczestnikom poczucie bezpieczeństwa i sprzyjające warunki do wyrażania siebie.
2. Otaczanie indywidualną opieką każdego wychowanka przy jednoczesnym zapewnieniu komfortu pracy całej grupie.
3. Planowanie i organizowanie zajęć z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, predyspozycji i oczekiwań dzieci oraz opinii ich rodziców.
4. Dynamiczne planowanie pracy, uwzględniające pomysły dzieci i zmieniającą się sytuację w grupie.
5. Stosowanie aktywnych metod i form pracy, skłaniających dzieci do twórczej aktywności, samodzielności i odpowiedzialności za wspólne działania.
6. Wspieranie dziecka w budowaniu adekwatnego obrazu własnej osoby, uwzględniającego jego mocne i słabe strony oraz kształtowanie umiejętności wykorzystania tej wiedzy w osiągnięciu sukcesów i pokonywaniu trudności.
7. Kształtowanie postaw pozytywnego i zrównoważonego reagowania w sytuacjach trudnych oraz umiejętności wyrażania własnych emocji i opinii z poszanowaniem godności innych.
8. Dbłość o bieżące rozwiązywanie problemów i trudności mających miejsce na zajęciach.
9. Zapoznanie rodziców i wychowanków z obowiązującymi w placówce zasadami i normami, dbałość o identyfikację dziecka z jego grupą i placówką.
10. Zapewnienie dzieciom i rodzicom dyskrecji w ich sprawach.

VII. Wychowanie do wartości

Ognisko hołduje następującym wartościom: prawda, dobro, piękno, kultura słowa i patriotyzm.

Prawdy wraz z naszymi podopiecznymi szukamy w odkrywaniu świata i siebie, poprzez stawianie pytań i wspólne szukanie odpowiedzi, próbowanie nowych rzeczy, badanie różnych zjawisk i przyglądanie się nam samym w różnych sytuacjach.

Dobro chcemy krzewić, dbając o przyjaźnie i nasze wzajemne relacje, pozostając otwartymi i tolerancyjnymi, wrażliwymi na innych, wspólnie bawiąc się i pracując, wspierając się i pomagając sobie. Choć przeżywamy różne silne emocje, szukamy dobrych rozwiązań, starając się nawzajem zrozumieć.

Piękno staramy się dostrzegać w małych i wielkich rzeczach, w innych ludziach, w codziennych drobiazgach, w potędze przyrody i w naszej cywilizacji. Czynimy świat piękniejszym, rozwijając naszą wrażliwość, dbając o środowisko, estetykę otoczenia, tworząc piękne rzeczy i szanując dziedzictwo naszej kultury.

Kultury słowa ciągle się uczymy, ćwicząc poprawną polszczyznę, używając ładnego i precyzyjnego języka, dbając o jakość komunikacji z innymi, będąc dla siebie uprzejmymi, szanując własną i cudzą godność.

Patriotyzm wyrażamy szanując narodowe symbole, naszą kulturę i tradycję, pielęgnując pamięć o bohaterach, dbając o miejsca pamięci historycznej oraz rezerваты i pomniki przyrody, a także pilnie ucząc się historii i uczestnicząc w ważnych dla Polski i Śląska uroczystościach.

VIII. Cele wychowawczo – profilaktyczne i sposoby ich realizacji

Głównymi celami, jakie realizuje placówka są: wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka, wychowanie do wartości oraz przeciwdziałanie dysfunkcjom i patologiom społecznym.

Cel główny: Wspomaganie wszechstronnego rozwoju dziecka

Cele szczegółowe:

1. Stwarzanie warunków umożliwiających rozwój dziecka w sferze poznawczej, emocjonalnej i społecznej.
2. Rozwijanie zainteresowań, talentów i pasji dziecka.
3. Pogłębianie i poszerzanie wiedzy wykraczającej poza szkolne programy nauczania.
4. Wspieranie dziecka w budowaniu adekwatnego obrazu własnej osoby, uwzględniającego jego mocne i słabe strony oraz kształtowanie umiejętności wykorzystania tej wiedzy w osiąganiu sukcesów i pokonywaniu trudności.

Sposób realizacji:

1. Otaczanie indywidualną opieką każdego wychowanka przy jednoczesnym zapewnieniu komfortu pracy całej grupie.
2. Planowanie i organizowanie zajęć z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb, predyspozycji i oczekiwań dzieci oraz opinii ich rodziców.

3. Dynamiczne planowanie pracy, uwzględniające pomysły dzieci i zmieniającą się sytuację w grupie.
4. Stosowanie aktywnych metod i form pracy, skłaniających dzieci do twórczej aktywności, samodzielności i odpowiedzialności za wspólne działania.
5. Umożliwienie dziecku swobody twórczej ekspresji; zachęcanie do aktywności, wyrażania własnych potrzeb, emocji i opinii.
6. Organizowanie zajęć z wykorzystaniem różnych dziedzin wiedzy i sztuki w sposób umożliwiający dziecku zadawanie pytań, wspólne szukanie odpowiedzi, badanie i eksperymentowanie.
7. Oferowanie zajęć rekreacyjnych, plenerowych oraz wspólnych wyjazdów i wycieczek integrujących wychowanków Ogniska z różnych kół zainteresowań w okresie wolnym od zajęć szkolnych.

Cel główny: Wychowanie do wartości

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie właściwych postaw społecznych i moralnych.
2. Kształtowanie tożsamości narodowej i regionalnej oraz szacunku do dziedzictwa kulturowego.
3. Przygotowanie do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym.
4. Budowanie wspólnoty grupowej oraz identyfikacji dziecka z placówką, jako miejscem pracy, zabawy i pozytywnych doświadczeń.
5. Kształtowanie estetyki i wrażliwości na piękno.

Sposób realizacji:

1. Prowadzenie zajęć integrujących dzieci, umożliwiających im wchodzenie w różnorodne interakcje, dbałość o przyjazną atmosferę w grupie, gwarantującą uczestnikom poczucie bezpieczeństwa.
2. Planowanie w programach zajęć treści związanych z historią, kulturą i sztuką naszego kraju oraz ze Śląskiem – popularyzowanie podań, legend, pieśni, zabytków i symboliki narodowej.
3. Udział nauczycieli i wychowanków w uroczystościach, wydarzeniach i konkursach – godne reprezentowanie Ogniska.
4. Organizowanie przez Ognisko konkursów, spotkań, zabaw oraz zajęć otwartych promujących placówkę, popularyzujących jej działalność.
5. Wskazywanie wychowankom piękna w małych i wielkich rzeczach w najbliższym otoczeniu; promowanie pozytywnych wzorców w przestrzeni publicznej, w historii i literaturze.
6. Podkreślanie wartości dziedzictwa narodowego i regionalnego oraz pielęgnowanie ich w ramach prowadzonych zajęć.
7. Zachęcanie dzieci do dbałości o środowisko, estetykę miejsca pracy i zabawy.

8. Prezentowanie osiągnięć, umiejętności i wytworów artystycznych wychowanków w formie wystaw, występów.
9. Podejmowanie współpracy w zakresie działań artystycznych i wychowawczo – profilaktycznych z innymi placówkami na terenie miasta i powiatu.

Cel główny: Przeciwdziałanie dysfunkcjom i patologiom społecznym.

Cele szczegółowe:

1. Kształtowanie postaw prozdrowotnych i prospołecznych.
2. Promowanie pozytywnych wzorców zachowań oraz atrakcyjnych sposobów spędzania wolnego czasu.
3. Pogłębianie świadomości wychowanków na temat wszechobecności zagrożeń ze strony środowiska i cywilizacji.
4. Rozwijanie kompetencji społecznych takich jak: umiejętność współpracy, współdziałania, efektywnej komunikacji, asertywności oraz wysokiej kultury osobistej.

Sposób realizacji:

1. Oferowanie przez Ognisko szerokiej gamy rozwijających i ciekawych kół zainteresowań, stanowiących dla dzieci i młodzieży atrakcyjne formy spędzania wolnego czasu i możliwość rozwijania zainteresowań.
2. Budowanie oferty zajęć będącej odpowiedzią na potrzeby lokalnego środowiska.
3. Uwzględnianie w czasie zajęć tematu norm społecznych oraz ich znaczenia dla budowania jedności grupy społecznej i jej bezpieczeństwa.
4. Podkreślanie w pracy z grupą wartości, jaką jest współpraca, przyjaźń i pozytywne więzi z innymi.
5. Zawijanie pisemnych lub ustnego „kontraktu” między nauczycielem i wychowankami, określającego proste normy obowiązujące w danej grupie - angażowanie dzieci w jego wspólne wypracowanie.
6. Uwzględnienie w treściach programów zajęć zagadnień związanych ze szkodliwością przemocy, zażywania substancji zmieniających świadomość, nadużywania Internetu, dostępu do nieodpowiednich dla dziecka mediów (programów komputerowych, gier, filmów, programów telewizyjnych).
7. Wprowadzenie do planowanych zajęć różnorodnych działań umożliwiających dzieciom kształtowanie właściwych postaw – elementów socjoterapii, zabaw interakcyjnych, inscenizacji, rozmów itp.
8. Nieustanne nadzorowanie procesów zachodzących w grupie, uważność nauczyciela na zachowania dzieci, ewentualne konflikty, trudne sytuacje.
9. Właściwe i natychmiastowe reagowanie nauczycieli w sytuacjach naruszających zasady, bądź zagrażających dobru innych.

10. Bieżąca współpraca z rodzicami – prowadzenie zajęć otwartych, rozmów, omawianie problemów dziecka lub grupy, doradzanie wychowawcze, udzielanie wsparcia w trudnościach.

11.

IX. Odpowiedzialność za realizację programu

1. Wszelkie działania wychowawcze i profilaktyczne są planowane i realizowane przez dyrektora Ogniska, nauczycieli i we współpracy z rodzicami wychowanków, w formie spójnych, świadomych działań realizowanych w perspektywie wieloletniej.
2. Nauczyciele pełnią rolę pomysłodawców i inicjatorów tych działań, a także dbają o dobór właściwych form i metod pracy, które odpowiadają poziomowi rozwoju psychofizycznego dzieci, ich potrzebom oraz problemom występującym w danej grupie.
3. Nauczyciele realizują cele wychowawcze poprzez celowe podejmowanie wybranych zagadnień na zajęciach, poprzez właściwe reagowanie i przekazywanie dzieciom informacji w naturalnych sytuacjach, a także poprzez modelowanie postaw uczestników.
4. O ewentualnych trudnościach z realizacją programu wychowawczo – profilaktycznego, bądź trudnościach wychowawczych w pracy z grupą nauczyciel informuje dyrektora i Radę Pedagogiczną.
5. Program wychowawczo – profilaktyczny może być modyfikowany w sytuacji pojawienia się niepokojących zjawisk społecznych nieujętych w jego dotychczasowej treści.

X. Ewaluacja programu

1. Dane o realizacji programu wychowawczo – profilaktycznego nauczyciele zawierają w corocznym sprawozdaniu z działalności swojego koła, składanego na koniec roku szkolnego.
2. Na podstawie przedłożonych w sprawozdaniach informacji, Rada Pedagogiczna analizuje stopień realizacji programu przez placówkę i poszczególnych nauczycieli.
3. W uzasadnionych sytuacjach Rada Pedagogiczna formułuje wniosek o modyfikację programu wskazując pożądany kierunek zmian.

Program został zatwierdzony przez Radę Pedagogiczną w dniu 07.09.2017r